

KARJALAISIE TERVEHTIMIS- TAPOJA

Tervehyisen luatimini oli karjalaisilla tärkeie asie. Naiset ta miehet šuatettih tervehtie kaunehešti. Šiinä i lapšet opaššuttih.

Kun nähtih vierašta tulovan, ni šanottih: “Vierašta tulou. Tuo Jumala vierašta, huoli vierahan varušta!”

Vierahat kun tultih, niin enšiksi rissittih šilmät, šanottih: “Terveh tänne!”. Šilloin talonväki nousi, ta isäntä šano: “Tulkua terveh vierahaiseni! Terveh tulovilla vierahilla!” Šiitä isäntä anto kättä nais- ta miespuolisilla vierahilla, emäntä kätteli miehet ta šepäsi naisie. Starovierat ei annettu kättä: kun naiset, nin ni miehet šepävyyttih. Hyö ševättih vain toini toisieh.

Muutomissa kylissä ei ollun tapana käškie istumah, toisissa isäntä šano: “Kualuat istumah, vierahaiseni, missä tilua nähnettä.” Miehet mäntih peräpirttih, naiset čuppuh. Čuppu oli kiukuanpuolini nurkka. Vierahat vaššattih: “Passipo, passipo, šuamma istuo.”

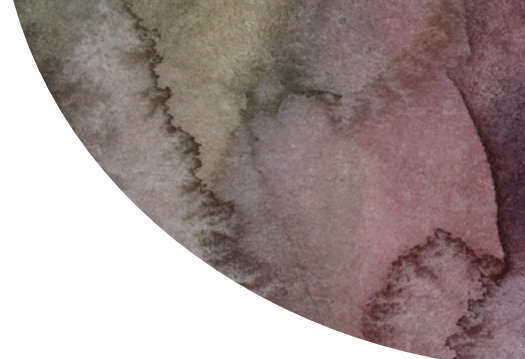
Talonväki rupesi kyšelömäh uutisie vierahilta: “Mitä kuuluu, vierahaiseni? Olettako ollun tervehenä? Onko lapšet tervehenä? Mitein on vanhukšien vointi? Mitein teilä työt on mänyn? Olettako äijän kalua šuanun? Hyvinkö teilä lehmät lypšäy? Šaittako hyvin vil’l’ua? Joko oletta heinän šuanun ruatua?” Niin tiijuššettih kaikki kuulumiset, a vierahat vaššattih.

Kun talonväki oli šyömäššä, niin pirttih tulija vieraš šano: “Terveh tänne! Leipyä šuolua, ristikanša!” Vieraš kučuttih stolah: “Šyömäh ristikanša!” Vieraš mäni šyömäh vašta toisešta käšyštä: “Tulehan šyömäh!” Šen jälkeh vašta voitih ruveta šyömäh. Tahikka vaššattih: “Passipuo äijä, mie olen jo šyönyn! Piäškyähän tašah!”

Sriäppijällä šanottih: “Kaunehet kiät voitajalla!” Ta šiitä annettih vierahalla voitajaista.

Kun vierahat oltih lähöššä pois, ta talonväki vielä ois čäijyö keittän ta kostittan, vierahat šanottih:

Šyöty šyömät, juotu juomat,
pietty on kaikki pivot.
Ei täššä pivot pareta,
još ei vierahat vähetä.

Šamoin annettih kättä ta šepävyyttih. Vierahat vielä šanottih: “Passipuo šyöttämyä, juottumua, hyvänä pitämyä. Tulkua meiläki käymäh. Jiäkyä tervehekši.” Šiih vaššattih: “Mänkyä tervehenä ta tulkua toičči.”

Kylyššä kylpijällä ta järvie kylpijillä šanottih: “Jumalapu jouččenilla!” Kylpijät vaššattih: “Hyvä ois Jumalapu – jouččenie, jouččenie!”

Kun ken tarvičči apuo, nin toini toisieh autettih aina. Pienemmästäki avušta passipoitettih ta šuatettih kaunehešti: “Passipo, čikkosen! Passipo, veikkosen!”.

Kyly kun oli valmis ta tultih kylyö valmistamašta, šanottih: “Ristikanša, kylpömäh!” Toiset vaššattih: “Passipo!” Šiitä mäntih kylyh. Kylyštä tultuo šanottih: “Passipo kylyn lämmittäjällä, vejen šuajalla, halon hakkuajalla, tulen nakkuajalla!” Talonväki kyšy: “Oliko lölyö?” Vaššattih jotta: “Passipuo, oli! Hyvät lölyt oltih!” Šiitä pantih samovuara stolalla.

Kun ruatajan kyličči mäntih, ni šanottih: “Tervehenä elät. Jumalapu!” Ruataja vaštai: “Hyvä ois Jumalan apu.”

(Pertti Virtarannan *Vienan kansa muistelee* -kirjan mukah.)